

Portal de la Recerca de Catalunya: antecedents, funcionament, estat a octubre de 2018 i pla de treball per al curs 2018-19

(Doc. CO18/18; Ciència Oberta\PRC\1810PlaMillioresPRC1819; Comissió 21.11.18)

Antecedents

La DGR va delegar en el CSUC la creació del Portal de la Recerca de Catalunya (PRC) que té per finalitat: visualitzar i difondre des d'un lloc únic l'activitat investigadora que es duu a terme a Catalunya en quant a investigadors, publicacions, tesis, grups i projectes de recerca per a la comunitat científica internacional, empreses, organitzacions finançadores i públic en general i fomentar l'accés obert a la producció científica¹.

Els treballs per posar-lo en funcionament van completar-se el 2015² i es va obrir al públic en dos períodes:

- De consulta restringida, des de les adreces IP de les universitats, al setembre del 2015.
- De forma pública a partir del setembre del 2016 i inaugurat oficialment el gener del 2017.

La creació del PRC es va concebre en dues fases:

- Una primera com a Portal de la Recerca de les Universitats de Catalunya ja que llavors no hi havia encara dades de cap centre de recerca.
- Una segona com a Portal de la Recerca de Catalunya, iniciada a partir de la integració del primer centre de recerca (el VHIR).

¹ Doc. 14/34: "Portal de la Recerca de Catalunya: antecedents, objectius, metodologia i estat a maig de 2014"

² Doc. 15/25: "Portal de la Recerca de Catalunya: situació prevista al juliol de 2015"

Funcionament

Els principis de funcionament del PRC són:

- Aprofitar la feina feta per les universitats i centres de recerca als seus sistemes de gestió de la recerca (CRIS) o similars.
- Fer que els treballs per al Portal redundin en millores en la gestió de la informació dins de cada institució.
- Seguir formats estàndards, protocols d'interoperabilitat, exemples i bones pràctiques locals i internacionals³.
- Usar identificadors comuns que evitin ambigüitats.
- Afavorir l'accés obert a la producció científica i l'ús dels repositoris institucionals.

El sistema pel que es crea el Portal és el següent:

- S'acorden els elements a incloure, en base a les definicions d'UNEIX, i els CRIS adequen aquests elements a la sintaxi acordada.
- Els CRIS exporten les dades per al Portal seguint l'estàndard internacional CERIF⁴.
- Les dades s'importen al PRC on són validades i deduplicades a partir d'identificadors (ORCID⁵ per a investigadors, DOI i Handle per a les publicacions, etc.)
- Les exportacions i càrregues es fan cada dos mesos en períodes predefinitos i comuns per a tothom.
- Els errors i les incidències que es detecten al PRC són comunicades a les institucions de les que provenen les dades per a que les rectifiquin en la següent càrrega.

Les línies d'actuació per la millora del Portal són les següents⁶:

- **Creixement**, o ampliar els continguts del PRC (incloure més elements, millorar l'ús d'identificadors comuns, etc.)
- **Ampliació**, o incloure nous membres al PRC (incloure les dades dels centres de recerca)
- **Extensió**, o proporcionar nous serveis al PRC (millora de la visualització i la cerca, inclusió de dades bibliomètriques, oferiment de la informació en forma de dades obertes, etc.)

³ Els portals Narcis (Holanda), CRISin (Noruega), Danish National Research Database (Dinamarca) i els de les universitats UPC i UPF

⁴ Guidelines for CERIF-XML Data Exchange with CSUC's Catalan Research Portal (PRC) (Version 2.4), <http://hdl.handle.net/2072/266530>

⁵ Bones pràctiques de les universitats catalanes per fomentar la creació i l'ús del codi ORCID entre els seus investigadors, http://blog.csuc.cat/wp-content/uploads/2014/05/ORCID_Bonespractiques.pdf

⁶ Doc. 15/40: "Portal de la Recerca de Catalunya: accions de futur"

Estat a octubre de 2018

A octubre de 2018, l'estat del PRC és el següent:

- Institucions
 - 12 universitats (UB, UAB, UPC, UPF, UdG, UdL, URV, UOC, URL, UVic-UCC, UIC i UAO)
 - 6 centres de recerca (VHIR, IRTA, ICAC, ICRPC, ICP i CMRB)
 - 2 centres de recerca en curs d'incorporació (IBEC i IDIBELL)
- 10.958 investigadors
- 507.367 publicacions i 29.261 tesis, el 27% en accés obert
- 31.835 projectes i 1.514 grups de recerca
- Col·laboració amb l'AQU per carregar informació de forma automatitzada des del Portal i donar així suport als investigadors en l'elaboració del cv abreujat per a la presentació de sol·licituds d'avaluació de la recerca (sexennis)
- Establert l'indicador de publicacions en accés obert i tancat i estadístiques de contingut per investigador i del total de publicacions i tesis disponibles.

Pla de treball per al curs 2018-19

Les tasques de manteniment del PRC consisteixen en:

- Resoldre les incidències i preguntes que genera el funcionament del PRC.
- Preparar i executar les càrregues de dades que es fan cada dos mesos.
- Promoure actuacions de qualitat per millorar les dades als sistemes de gestió de la recerca (CRIS) o similars de les institucions.

Respecte les millores al PRC, i seguint les línies d'actuació establertes, aquestes serien:

- Creixement
 - Incloure més informació al PRC (tant en els elements actuals com nous continguts, per exemple més tipologies de publicacions, ajuts, convenis, etc.) i millorar la qualitat dels ja inclosos.
 - Incrementar el nombre de tesis doctorals a text complet, aprofitant la informació disponible a TDX.
 - Millorar l'ús d'identificadors i ampliar-los.
- Ampliació
 - Incloure les dades de producció científica de més centres de recerca.
- Extensió
 - Estudiar les possibilitats de millora de la visualització i la cerca
 - Incloure dades bibliomètriques i d'impacte social
 - Escurçar els períodes d'actualització o permetre que les actualitzacions les facin cada institució en el moment que aquestes decideixin
 - Preparar el PRC per oferir les dades en obert en un format que n'afavoreixi la utilització i fomenti la interoperabilitat.
 - Estendre el procediment usat amb l'AQU a altres processos (Serra Hunter, AGAUR...)